

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਮਿਨਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.

ਮਹੀਪਤ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, ਜਵਾਬਦੇਹ

1957 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 762

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XII)—ਸੈਕਸ਼ਨ 9
—“ਸ਼ਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ”—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ—ਦਾ ਅਰਥ—
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਜੋ ਕਿ—“ਜਨਤਕ ਆਦੇਸ਼”—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ—ਦੇ ਅਧੀਨ
ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ—ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਰਤ ਦਾ ਤਿਓਨ (fL950)—
ਆਰਟੀਕਲ 19(2)—ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ
—ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

1958
Feb., 7th

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, 1953, ਇੱਕ
ਐਕਟ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੈ।
ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ

ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਦੰਡ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ
ਨਿਯਮ

ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ * ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਾਕ, ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਸ਼ਕਾ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਯਮ ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਰਿਆ, ਬੋਲਣ, ਆਦਿ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਖ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਭਿਅਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ। ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਆਮ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਜੋ ਕੁਝ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਸਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਸ਼ਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਅਸ਼ਲੀਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਜਾਂ ਕਾਮੁਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਮਰਤਾ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੌਮਲਤਾ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ, ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ, ਅਸ਼ਲੀਲ, ਭੈੜੇਪਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। *

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਪਬਲਿਕ ਆਰਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਆਰਾਮ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਿੱਖ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਗੰਦੀ ਅਤੇ ਗੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਨੀਤ

ਲੋਕ,! ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਰਾਂਡੇ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ! ਆਰਡਰ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਬੇਰੋਕ ਜਾਂ ਬੇਲਗਾਮ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਛੇਦ 19(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਫੌਰੀ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 25 ਮਾਰਚ, 1957 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਮਾਹਨਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1956, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸੀ.

ਕੇ.ਐਸ. ਕਵਾਤਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.—ਇਹ ਦੋ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਨ— ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. 1957 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 762 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਮਹੀਪਤ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਏਲਨਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਮਹੀਪਤ ਜੰ . ਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਰਕਰ ਬਣ ਕੇ ਟੇਕ ਚੰਦ . ਜੇ . g o c i a i j s ^ _ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: -

“ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਗਪਾਲ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸਿਰਸਾ) ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ, ਭੈਣ, ਬਾਪ ਜਾਂ ਭਰਾ ਦੇ ਦਿਨ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਦੁੱਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਅਤੇ ਘਟੀਆ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਲਾਹ ਕੇ ਕੇੜੇ

ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਬਦਮਾਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਮਾਹਨਾ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲਾ ਭਾਸ਼ਣ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਥਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਮਿਸ਼ਰ ਚੀਫ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਨੇ ਯੂਥ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ - . . . ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ।

ਜਿਸ ਕੇਸ ਤੋਂ 1957 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 763 ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ ਐਲ ਨਾਗਪਾਲ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਮਹੀਪਤ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 15 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਰਾਜ/ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤਾਲਾਬੰਦੀ, ਸਿਰਸਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।-----

ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਗਪਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਮਰਾ। ਇਹ ^{ਟੋਕ ਚੱਦਾ ਜੇ।} ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਗਪਾਲ ਆਪਣੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਸਨ:-

“ਗੁੰਡਾ ਨਾਗਪਾਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੀ ਗੁੰਡਾ ਗਰਦੀ ਨਹੀਂ ਚਲੀਗੀ। ਇਸੇ ਜੇਲ੍ਹ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਮੇਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੋ”

ਉਪਰੋਕਤ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਦੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਨ. ਮਾਹਨਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 9 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ: - “ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ-

- (a) ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
- (b) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਜਾਂ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਜਾਂ ਸੁਣਨਯੋਗ ^ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ,

1324

PUNJAB SERIES

[VOL. XI

ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ
ਕਰਦੀ ਹੈ

ਮਹਿਪਤ
ਬਨਾਮ ਰਾਜ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.

ਰਾਜ ਦਾ, ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ,
ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ,
ਮਾਣਹਾਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੱਖ-
ਰਖਾਅ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਦਾ
ਤਖਤਾ ਪਲਟਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ, ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ। ”

ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ
ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਾਅਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ
ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ
ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ
ਸ਼ਬਦ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਗਲਤ ਮੁਖੀ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਕੇਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਨੂੰਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ
ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ * ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ
ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਮਨੀ ਰਾਮ ਬਾਗੜੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1)
ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੋਸਲਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਜੇ., ਉਸ ਸਥਿਤੀ
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ: -

“ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ-

(a) ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(b) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂ ਲਿਖਿਆ, ਜਾਂ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਜਾਂ ਸੁਣਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਦੀ ਮਹਿਪਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, -

- (a) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.
ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਰਾਜ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰਾਜਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
- (b) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ
ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ
ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ
ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਅਪਰਾਧ, ਜਾਂ
- (c) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਭਾਸ਼ਣ, ਬਿਆਨ, ਅਫਵਾਹ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟਣ ਲਈ
ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋ
ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਜ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਵਜ੍ਹਾ * ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ
ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਾ ਸਕੇ। ਵਿਚ ਲਾਰਡ ਅਬਿੰਗਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ

ਹੈਂਡਰਸਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰਬੋਰਨ (1):-

"* * * * ^ a t a p ena jj aw ਨੂੰ ਸੁਖਤੀ ਨਾਲ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ,
ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,

M ahipat

v.

The State

ਪਰ ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।

Tek Chand, J.

ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਾਕ ਇਸਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਸਰਵਉੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਅਰਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੀ ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਸਲੀਲ, ਅਸਲੀਲ, ਚੰਗੇ ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਲਈ ਅਤਿ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ ਪਰ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕਾ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਹਮਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਸਲੀਲ ਜਾਂ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨਿਮਰਤਾ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਾਂਗਾ।

ਇਸਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਰਿਆ, ਬੋਲਣ, ਆਦਿ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਦਿੱਖ, ਸਭਿਅਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ। ਪਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ"

Mahipat *

v.

The State

ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਆਮ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਜੋ ਕੁਝ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੰਗੇ ਸਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, "ਸ਼ਲੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਜਾਂ Tek Chand, J. ਕਾਮੁਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਿਮਰਤਾ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਮਲਤਾ, ਸੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ, ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ, ਅਸ਼ਲੀਲ, ਭੈੜੇਪਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮਨਾਂ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਮਰਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਲੀਲ ਜਾਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ. ਬੋਲਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਮੋਰਾ ਲਿਟੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾਅਰੇ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਨ:-

"ਅਜਿਹੇ ਡੀਐਸਪੀ ਨੂੰ ਲਾਹ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।" ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਖੋਲਸਾ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:

-

“ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਰਾਏ ਕਿ ਬੀਤਣ ਅਸ਼ਲੀਲ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ

(1955 ਦਾ 1 ਕਰੋੜ ਆਰ. 25

M ahipat

v.

The State

ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ ਨੂੰ ਲਾਹਣ ਅਤੇ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਪਰੇ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸਹਿਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਹਿੰਸਕ ਆਲੋਚਨਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ (ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਐਸਪੀ ਨੂੰ ਲਾਹ ਕੇ ਕੋੜੇ ਮਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧੇਗਾ। ਉਸਨੂੰ।"

Tek Chand, J

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ, ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

"ਪਬਲਿਕ ਆਰਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਜਨਤਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅਰਾਮ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਿੱਖ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਗਾਂਦੀ ਅਤੇ ਘਿਣਾਉਣੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ. ਨੇਕ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਪਤ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਵੇਲੇ ਸੁਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਰਾਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਰਾਡੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਥਾਂ -----ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ^{ਟੇਕ ਚੰਦ} » ਜੋ। ਫੁੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ। ਯਕੀਨਨ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਜਨਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਦੰਗਾ ਭੜਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਦਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਸਕ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ* (1) ਵਿੱਚ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਖਿਲਾਫ ਅਸਲੀਲ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਗੰਦੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਅਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿਨੇ ਵੀ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਾਂ ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੇ। ਭਗਵਤੀ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਕਿ ਪਰਭਾਤ ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਸੀ।

(1) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1956 SC 541

Mahipat *

v.

The State

Tek Chand, J.

ਦੰਗੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਅੰਡਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਜੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੋਢੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਪੈਪਸੂ ਸਟੇਟ, (1) ਵਿੱਚ, ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਰਚੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀਆਂ ਰਿੱਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਕੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

“ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਨਿਰੋਧਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਂਫਲਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ।”

(1) ਏਆਈਆਰ 1954 ਐਸਸੀ 276

ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਬੇਰੋਕ ਜਾਂ ਬੇਲਗਾਮ ਐਡ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀ, Tek Chand, J. ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਰਟੀਕਲ 19(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਤਰਕ ਯੋਗ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਸੰਵਿਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਵਾਦਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਸੁਚੱਜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਕੁਚਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ * ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਬੋਲ ਵਿਧਾਨਕ ਰੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਭੜਕਾਊ ਬੋਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਵਾਲ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਫੌਰੀ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਆਈ

M ahipat

v.

The State

ਮਹਿਪਤ, ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਟੈਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਗਲਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੰਡ ਜਾਂ ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਦੋਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ

ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।